Höyrylaiva Kaima kyntää vesiä pitkän tauon jälkeen

Kun katselee Jyväskylässä Väinölän telakalle ankkuroitua 103-vuotiasta höyrylaiva Kaimaa, ei heti uskoisi, että vielä kolme vuotta sitten paatin runko veteli viimeisiään Vaajakosken Varrassaaressa.

Kun jyväskyläläiset **Matti** ja **Erkki Nieminen** ostivat aluksen, alkoi tapahtua. Muutaman vuoden aikana laiva on ehostettu kuntoon: runko on hiekkapuhallettu ja maalattu, kansi valmistettu raudasta, höyrykattila ja Kaiman alkuperäinen höyrykone kunnostettu sekä kansihytit tehty perinteisen mallin mukaan puusta.

Kaiman on tarkoitus palata kyntämään Päijänteen vesiä sunnuntaina 22. heinäkuuta, jolloin se tekee kirkkomatkan Rutalahdesta Korpilahdelle. Matkan järjestää Rutalahden kylätoimikunta.

Matti Nieminen kertoo, että Kaima ajoi aikanaan 40 vuoden ajan kirkkomatkoja Korpilahdelle.

"Arkisin laiva oli tarkoitettu matkustajaliikenteelle ja se kulki Korospohjasta Rutalahden kautta Jyväskylään", Nieminen sanoo.

Kaimalle sattui ja tapahtui

Kaima-laiva tunnetaan Päijänteellä yhtenä legendaarisimmista aluksista.

"Kaimalle sattui ja tapahtui kaikenlaista. Laivan kannelta on tippunut lehmiä Päijänteeseen ja aluksessa on syntynyt jopa poikavauvakin", Nieminen kertoo.

Kaiman taival Päijänteellä sai jo ensimmäisenä kesänä traagisia piirteitä. Kilpa-ajo Jämsä-laivan kanssa johti kahden miehen kuolemaan.

"Silloin kun Kaima tuli vesille, sitä pidettiin Päijänteen nopeimpana laivana, mutta toiset olivat taas sitä mieltä, että Jämsä oli Kaimaa nopeampi. Tätä ristiriitaa ratkottiin sitten kilpa-ajolla. Erään kerran Kaima jäi odottamaan Jämsää Nisulan laiturin kohdalle ja tästä alkoi kilpa-ajo. Jämsä yritti kiilata Kaimaa Mämmisaareen, muttei onnistunut. Touhu päättyi lopulta siihen, kun Jämsästä räjähti höyrykattila ja laivan kaksi konemiestä menehtyivät myöhemmin vammoihinsa", Matti Nieminen kertoo.

Nieminen lisää, että Kaimalle ehti sattua matkustajalaivana paljon muutakin, esimerkiksi laitureihin alus törmäsi useasti.

"Pieniä onnettomuuksia tapahtui, koska laivan työntekijät tekivät ylipitkiä päiviä. Kaima lähti Korospohjasta liikkeelle kello kaksi yöllä ja oli aamukahdeksalta Jyväskylässä. Päivällä lähdettiin taas takaisin, ja illalla saavuttiin Korospohjaan. Kun samat työntekijät toteuttivat tätä kiertoa päivästä toiseen, oli selvää, että virheitä sattui."

Nieminen lisää, että Kaimaa ei juurikaan ehditty korjailla. Ainoa isompi remontti laivaan tehtiin 1900-luvun alussa.

"Aluksessa ei ollut ensimmäisinä vuosina ollenkaan ruorihyttiä ja runkokin oli matala. Remontin jälkeen alus näytti jo laivalta. Siihen tehtiin ruorihytti ja keulaa korotettiin."

Suvun perintö velvoitti

Kaima seilasi Jyväskylään Päijänteen Laiva Oy:n aluksena 1950-luvun taitteeseen saakka. Matti Nieminen sanoo, että laivan seuraava omistaja oli Heinolan Laiva Oy, mutta tämän mentyä konkurssiin 50-luvun lopussa, siirtyi Kaima yksityiskäyttöön.

Vuonna 1988 Kaiman osti jyväskyläläinen **Timo Fredriksson** ja alus siirrettiin Varrassaareen.

Mutta mikä innosti Matti Niemisen laivan ostoon ja kunnostukseen?

"Eiköhän tämä juonna suvun perintöön. Olen työskennellyt eri laivoilla konemestarina, kuten isäni ja isoisänikin. Kaima on minulle jo lapsuudesta tuttu ja sen kunnostamista on suunniteltu useampia vuosia."

Tilausajoja ensi kesänä

Vaikka Kaima tekee viralisen neitsytmatkansa viikonloppuna, on sitä koekäytetty Päijänteellä jo viime syksynä.

"Hyvinhän tuo kulki. Motillinen halkoja riittää noin neljän tunnin ajoon", Matti Nieminen kertoo.

Tulevan kirkkomatkan alullepanijana voi pitää Rutalahden kesäasukasta **Erkki Verkkosta.** Hänen kiinnostuksensa alusta kohtaan juontaa myös omiin sukujuuriin. Kaima on tullut tutuksi mm. Jämsä-laivalla perämiehenä työskennelleen isoisän kertomuksien kautta.

"Muutama vuosi sitten luin Keskisuomalaisesta jutun Kaiman remontista. Etsin Matti ja Erkki Niemisen käsiini ja kirjoitin jutun Vespuoliseen. Tästä jutusta Rutalahden kylätoimikunta nappasi idean kirkkomatkaan", Verkkonen kertaa.

Rutalahden kylätoimikunnan puheenjohtaja **Liisa Liias** kertoo, että kylällä matkaa odotetaan innokkaasti. Mukaan on lähdössä 50 innokasta, joista osa on matkustanut Kaimalla aiemminkin ja toisten sukulaiset ovat aikanaan tehneet matkansa Kaiman kannella.

"Matkan aikana on tarkoituksena kerrata aluksen historiaa ja Korpilahdella käymme kirkossa ja vietämme kahvihetken, jonka jälkeen matka suuntautuu takaisin Rutalahteen", Liisa Liias summaa.

Kirkkomatka ei jää ainoaksi kokeiluksi, vaan Matti Niemisellä on suunnitelmia Kaiman varalle myös tulevaisuudessa.

"Tilausajoja on tarkoitus ajaa, mutta todennäköisesti aloitamme vasta ensi kesänä." –JM

Kaima on kokenut melkoisen muodonmuutoksen muutaman viime vuoden aikana. Matti Nieminen (kes.) on remontoinut alusta apunaan Antti Hartikka (oik.). Erkki Verkkonen on seurannut tiiviisti Kaiman kunnostusvaiheita.

Kaimaa kuljettaa sen alkuperäinen höyrykone. Matti Nieminen kertoo, että motillisella halkoja alus kulkee noin neljä tuntia.

Kaimaan mahtuu noin 60 matkustajaa.

Kaima tuo kirkkoväkeä Rutalahdesta

Pitkän tauon jälkeen höyrylaiva Kaima on kunnostettu seilauskuntoon. Sen virallinen neitsytmatka tehdään ensi sunnuntaina Rutalahdesta kirkonkylälle.

Matkan aikana on kirkkokäynnin lisäksi tarkoitus kerrata aluk[illegible]n historiaa.

Oikaisu JS 2.8-

Kaima II oli pelkkä Ka

Viime viikon lehdessä olleesee[n] II -risteilystä kertovaan pikku-uut[isessa] eksynyt painovirhe.

Rutalahdesta Korpilahdelle alus ei nimittäin ollut Kaima II v[aan] ma.